

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 12CoP/174/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6425201346
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:6425201346.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a sudkýň JUDr. Lucie Prčovej a JUDr. Miroslavy Korbašovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žarnovica, dieťa rodičov - matka: C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX, zastúpená splnomocneným zástupcom: Advokátska kancelária JUDr. Mgr. Slavomír Vodnák s. r. o., so sídlom Ulica slobody 1478/142, Žarnovica, IČO: 56 909 128 a otec: E. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXXX/XX, G. a vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: F. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žarnovica, dieťa rodičov - matka: C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX a otec: F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX, obaja zastúpení splnomocneným zástupcom Advokátska kancelária JUDr. Mgr. Slavomír Vodnák s. r. o., so sídlom Ulica Slobody 1478/142, Žarnovica, IČO: 56 909 128, o návrhu navrhovateľky (stará matka detí): H. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX/XXX, D. I., o zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, v štádiu konania o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky C. B. a otca F. B. proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 25P/72/2025-18 zo dňa 16. júna 2025, takto

rozhodol:

uznesenie okresného súdu potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žiar nad Hronom ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „okresný súd“) uznesením č. k. 25P/72/2025-18 zo dňa 16. júna 2025 rozhodol tak, že:

I. Nariaďuje neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveruje maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX a F. B., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky H. I., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je oprávnená a povinná zabezpečovať starostlivosti o maloleté deti v rozsahu, ako ju vykonávajú rodičia, najmä je oprávnená a povinná sa o maloleté deti starať, zastupovať ich a spravovať ich majetok v bežných veciach.

II. Neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

1.1 Rozhodnutie odôvodnil tým, že dňa 10.06.2025 podala navrhovateľka (ďalej len stará matka“ H. I. na súd návrh, ktorým žiadala zveriť obe maloleté deti do jej náhradnej starostlivosti z dôvodu nepriaznivého psychického stavu maloletých detí a následného sebapoškodzovania, ktoré bolo dôsledkom psychického ataku zo strany matky. Zároveň sa domáhala zveriť maloleté deti do jej náhradnej osobnej starostlivosti nariadením neodkladného opatrenia z dôvodu následnej ochrany zdravia detí. navrhla nariadiť neodkladné opatrenie, v ktorom uviedla, že náhradnú osobnú starostlivosť žiada z dôvodu nepriaznivého psychického stavu maloletých detí a následného sebapoškodzovania, ktoré bolo dôsledkom psychického ataku zo strany matky.

1.2 Podľa súdu účelom neodkladného opatrenia je ochrana záujmu maloletého dieťaťa. V tomto preto skúmal najmä existenciu zákonného dôvodu, potrebného na nariadenie takéhoto opatrenia a to či sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 a § 376 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok,

ďalej len „CMP“ za ktorých možno neodkladné opatrenie nariadiť. Zároveň poukázal na to, že dôvodnosť neodkladného opatrenia musí byť náležite osvedčená.

1.3 Oboznamujúc sa so správami zo sociálneho šetrenia od kolízneho opatrovníka, od Nemocnice Agel, Žiar nad Hronom, Základnej školy J. K. XXX/XX, L. a , ÚPSVaR Topoľčany ohľadom prešetrenia pomerov u starých rodičov súd mal osvedčené, že situácia v rodine nie je pre maloleté deti priaznivá. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že bol telefonicky kontaktovaný riaditeľkou Základnej školy J. K. v L. dňa 06.06.2025, ktorá uviedla, že ich žiačka, maloletá A., je momentálne hospitalizovaná v Nemocnici v Žiari nad Hronom. Podľa vyjadrení riaditeľky a školskej psychologičky existuje podozrenie, že maloletá A. a jej brat maloletý F. sú vystavení násiliu v domácom prostredí. Školská psychologička uviedla, že s maloletou A. pracuje dlhodobo a že sa v minulosti táto sebapoškodzovala. Podľa nich má maloletý F. na rukách známky sebapoškodzovania a mal sa im vyjadriť, že ak sa má vrátiť domov, radšej sa zabije. Zo správy zo školského zariadenia spolu so správou kolízneho opatrovníka k maloletej A. zo dňa 09.06.2025 vyplýva, že maloletá A. má depresívne prežívanie, ťažkosti s príjmom potravy a narušený sebaobraz. Má samovražedné myšlienky a samopoškodzuje sa rovnako ako maloletý F., ktorý to potvrdil v rozhovore s kolíznym opatrovníkom dňa 10.06.2025. Taktiež má dochádzať podľa správy kolízneho opatrovníka v domácnosti maloletých k nevhodným poznámkam sexuálneho charakteru medzi maloletou A. a jej „otčimom“. Maloletá A. v rozhovore so školskou psychologičkou prejavovala strach z reakcie rodičov po jej hospitalizácii v nemocnici a odmietala sa vrátiť do domáceho prostredia.

1.4 Podľa súdu v súčasnej dobe nie je vhodné, aby boli maloleté deti ponechané v starostlivosti rodičov z dôvodu ich nepriaznivého psychického stavu, ktorého dôsledkom je sebapoškodzovanie maloletých detí a aj samovražedné sklony. Zo sociálneho šetrenia v domácnosti starej matky bolo zistené, že táto je schopná maloletým deťom zabezpečiť riadnu starostlivosť, ktorá bude mať priaznivý vplyv na ich psychické zdravie a celkový prospech. Na základe zistených skutočností a odporúčania kolízneho opatrovníka je podľa najlepšieho záujmu maloletých detí, aby návrhu starej matky na nariadenie neodkladného opatrenia zverením maloletých detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti vyhovel v celom rozsahu. Súd mal nepochybne preukázané, že stará matka je schopná sa o maloletých postarať. Psychický i fyzický vývoj maloletých v aktuálnej situácii môže byť tak závažne ohrozený, že považoval podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia za splnené, a preto maloleté deti dočasne zveril do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. Pri rozhodovaní súd vychádzal z ust. § 324 ods. 1, 3, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 360 ods. 1, § 367 ods. 1 a 2 CMP, čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákona o rodine“), čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa.

1.5 Toto neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

2. Proti uzneseniu okresného súdu podali odvolanie zo dňa 28.06.2025 matka detí (vo vzťahu k obom maloletým deťom) a otec F. B. (vo vzťahu k maloletemu F.) (ďalej aj „odvolatelia“) prostredníctvom splnomocneného zástupcu odvolávajúc sa na dôvody uvedené v ust. § 366 písm. b/, § 365 ods. 1 písm. f/, d/ a h/ CSP.

2.1 V odvolaní uviedli, že pre spravodlivé rozhodnutie vo veci sú dôležité časové súvislosti podstatných skutkových okolností, ktorých preskúmaním sa odhalí v konaní starej matky zjavný nekalý a nepoctivý úmysel sledujúci cieľ vydania neodkladného opatrenia v neprospech otca a matky k maloletým deťom, v zabránení styku s maloletými deťmi (nakoľko, pokiaľ súd vo veci rozhodne, dôjde k podstatnému odcudzeniu detí k matke a otcovi - nebol upravený styk maloletých detí k matke a otcovi). Vo výsledku je najmä alarmujúce, že takýmto účelovým a nekalým postupom umelo neprirodzene vo svoj prospech, v konaní vytvorila stará matka taký skutkový stav veci pre rozhodnutie súdu, ktorý u neho musel pred rozhodnutím vo veci návrhu navodiť dojem o fiktívnom psychickom ataku zo strany matky k maloletým deťom, nezaujíma súčasných rodičov o starostlivosť svojich detí pri riešení ich zlého psychického stavu a následného sebapoškodzovania sa, čo nie je pravda.

2.2 Následne matka opisovala okolnosti na jej strane od uzavretia prvého manželstva, z ktorého pochádzal syn C. E., ktorý je v súčasnej dobe plnoletý a žije so svojím otcom, o vzťahu s E. F., otcom maloletej A. a následne so súčasným manželom F. B., z ktorého vzťahu pochádza syn F.. Ďalej svoj vzťah k starej matke – svojej matke, ktorá mala v minulosti záujem o zverenie maloletej A. do výlučnej osobnej starostlivosti. Keďže jej žiadosti nevyhoveli, museli odísť z domu patriacom matke a prestali spolu úplne komunikovať. Stará matka sa domáhala zverenia maloletej A. do náhradnej osobnej starostlivosti aj súdnou cestou, pričom jej návrh bol zamietnutý ako aj úpravy styku starých rodičov s maloletým dieťaťom. Maloletá A. navštevovala starú mamu aj mimo upraveného styku starých rodičov, toto jej nezakazovali. Boli aj viaceré prípady keď k starej mame nešla, bolo to podľa nálady maloletej. Maloletý vnuk F. starú matku doteraz nezaujímal ohľadne zverenia do náhradnej osobnej starostlivosti.

2.3 V ďalej časti odvolatelia uviedli, že čo sa týka maloletej A., prvý problém, ktorý s ňou riešili, bola šikana jej spolužiakmi v mesiaci jún 2024. Skôr sa jej o tom nezdôverila, ani nikomu inému. Matka nesúhlasila preto s konštatovaním starej matky, ktorá uviedla kuratele, že maloletú roky šikanovali, pričom ona to ale neriešila. Po tomto zistení ihneď túto skutočnosť poslala triednej učiteľke maloletej, ktorá túto nepríjemnú vec riešila. Po tejto šikane sa maloletá A. uzavrela, niekedy bolo dobre, niekedy zle, nebavila sa s nimi, bola odutá, vyhánala brata F.. Snažila sa s ňou, ako aj manžel rozprávať, brali ju na výlety, aby prišla na iné myšlienky, potom sa to upravilo. Ďalší menší spoločný problém týkajúci sa dcéry, aj syna riešili, keď boli na rybníku na D. s kamarátmi, kde rozbíjali fľaše, robili tam bordel a kreslili hákové kríže po chatke. Na polícii sa toto neriešilo, bolo to vyriešené len dohovorom na mieste. O sebapoškodzovaní maloletej A. doteraz nevedeli, nespozorovali to, nakoľko táto je samostatná, hanbí sa, keď sa prezlieka, sprchuje. Nepovedala jej o tom. Rovnako to nezistila ani stará matka, napriek tomu, že tam pravidelne v rámci aj mimo upraveného styku starých rodičov s dcérou chodievala. Dozvedeli sa to až po jej hospitalizácii v nemocnici, kde po tomto zistení dal manžel lekárovi súhlas na jej odborné psychiatrické vyšetrenie. Za nepravdivé matka považovala to, čo mala uviesť maloletá A., že jej vadí, keď ju otec chytá za zadok a matka na to nič nepovie. Vôbec si nevšimla nevhodné správanie zo strany manžela k deťom - sexuálne narážky, resp. správanie sexuálneho charakteru. Pred cca mesiacom sa náhodne od syna F. dozvedeli, že on musí robiť úlohy a A. nemusí, nakoľko jej mal tieto robiť spolužiak M., ktorému sa mala vyhrázať, že pokiaľ to nespraví, že ho zbije. A. sa nad tým smiala, keď im povedala, že čo je na tom. Čo si u nej posledne všimla, že dcéra mala viaceré kamarátky, pričom tieto kamarátstva skončili po krátkej dobe zo strany dcéry. Napriek vyššie uvedenému sa dcéra učí výborne, pričom je samostatná. Za učenie ju ona veľakrát pochválila a za odmenu dostala hodnotné darčeky, ktoré chcela. Jediný problém doma, čo s ňou doma riešili, bol neporiadok v izbe.

2.4 Čo sa týka maloletého F., v súčasnej dobe s manželom s ním riešia stále školu, poznámky, správanie, nepripravenosť na vyučovanie, aj napriek tomu, že sa mu ona venuje s učením v intenciách jeho diagnóz. Je v príkrom rozpore s tvrdením starej matky, že je na neho prísna čo potvrdzuje jeho prospech. Na základe vyšetrení iniciatívne podala žiadosť do základnej školy o individuálny vzdelávací program maloletého F.. Ohľadne jeho diagnózy a spôsobu učenia vôbec nemá stará matka vedomosť a znalosť, čo bude na neprospech dieťaťa. Aj manžel sa s ním učí. Známkový sa mu tiež výrazne zlepšili. Tiež riešili ohľadne syna kradnutie znakov z áut s kamarátom, čo sa neriešilo cez políciu, ale dohovorom s majiteľmi áut. Tiež riešila v minulosti so synom sebapoškodzovanie, keď mu na lýtku objavila čiarky po rezoch. Vtedy mu s manželom pekne dohovorela, že sa to nerobí, že keď to bude ďalej pokračovať, že to budú musieť riešiť cez doktorov, že môže byť sledovaný a že môže s tým skončiť aj na psychiatrii, aby to nerobil. Syn to prestal robiť.

2.5 Následne matka opisovala udalosti zo dňa 04.06.2025, 05.06.2025 a 06.06.2025. Dcéra A. bola v nemocnici od 05.06. do 16. - 17.06.2025, keď ju prišla prevziať stará matka aj s ich synom F. po tom, čo im predtým bolo oznámené kuratelou, že pôjdu k starej matke.

2.6 Otec v rámci odvolania uviedol, že oni ako rodičia si so synom aj maloletou A. spolu pravidelne volávajú, zaujímajú sa o nich a o ich potreby. Podľa matky dcéra počas komunikácie uviedla, že po zdravotnej stránke sa má dobre, psychicky nie a nevie prečo. O tejto veci zatiaľ otvorene sa nebavili, je to citlivé, no už syn sám spontánne povedal, že on to musí nejako urovnať, že niečo zlé povedal. On je stále v tom, že sa vráti domov, kde mu sľúbili v škole, že ide len na víkend ku starej mame. To čo potrebovali, im k jej matke zanesol najstarší syn C.. V súčasnej dobe je komunikácia s deťmi presne rovnaká, aká bola predtým, čo im deti boli odobraté do náhradnej starostlivosti starej matky, kde syn F. sa chce vrátiť domov ku svojim rodičom, aby sa o neho starali ako doteraz. Na dôkaz predložili komunikáciu cez Messenger.

2.7 Ďalej matka uviedla, že nesúhlasí so zverením detí do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky už len z toho dôvodu ako sa táto v minulosti správala ku nej ako k dieťaťu (robila veľké rozdiely medzi ňou a bratom, rodičia ju fyzicky bili, psychicky ju matka ponižovala a nadávala jej, viackrát ju vyhodila z domu). Oni obaja sa s manželom starali o deti spoločne, nikdy ich fyzicky netrestali, nerobia na nich žiadny psychický nátlak, žiadne rozdiely medzi nimi, pričom všetko dostávali rovnako. Nesúhlasila s konštatovaním starej matky pre kuratelu, že maloletú odstrkujú, čo nie je pravda. Deti vždy mali vytvorené všetky podmienky na ich výchovu. Každé dieťa malo vlastnú izbu so svojím súkromím, pričom tieto izby nemali dvere. Tieto sú už zakúpené, nestihlo sa to spraviť kvôli finančným prostriedkom a zdravotným problémom manžela. Nikdy im nenadávali, nadávali si hlavne medzi sebou ako súrodenci, na čo ich upozorňovali. Všetko sa s manželom snažili riešiť v rámci rodičovstva pre ich všestranný a harmonický vývin najvhodnejším stabilným prostredím rodiny tvorenej otcom a matkou.

2.8 Matka k osobe starej matky uviedla, že táto je panovačná, vie sa rozčúliť, kričať a je manipulátor. Jej manžel N. I. bol liečený na psychiatrii, čo môže mať výrazný vplyv na výchovu a správanie ich detí.

Maloletý syn F. im opakovane uvádza pri spoločnej súčasnej komunikácii cez telefón, že sa chce vrátiť domov, bývať s nimi, že nechce byť v náhradnej osobnej starostlivosti u starej matky, kde sa už aj vyjadril, že chce stade ujsť.

2.9 Otec maloletého F. ďalej uviedol, že je sklamaný a nešťastný z celej tejto situácie. Odmieťa akékoľvek sexuálne obťažovanie maloletej A., o ktorú sa doteraz s manželkou staral. Tiež ako rodič nesúhlasí so zverením maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky.

2.10 Podľa odvolateľov konajúci súd pri svojom rozhodovaní nemal k dispozícii všetky podstatné skutočnosti k vydaniu napadnutého rozhodnutia, čo zjavne zavinila stará matka, ktorá zmanipulovala maloleté deti s úmyslom ublížiť hlavne matke za jej predošlý postoj ohľadne nezverenia dcéry A. do jej náhradnej osobnej starostlivosti a zamietnutí poslednej úpravy ich styku s deťmi na celý víkend. Súd prvej inštancie sa preto nemohol riadne a presvedčivo vysporiadať so všetkými podstatnými skutočnosťami významnými vo vzťahu k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Podľa odvolateľov nemožno neodkladné opatrenie vydať iba na základe tvrdení starej matky, ktorá účelovo pozmenila skutočnosti, ktoré sa udiali a nenavrhola styk s rodičmi v neprospech záujmov detí zverených do jej náhradnej starostlivosti stretávať sa s nimi, ako aj v neprospech rodičov podieľať sa na výkone rodičovských práv a uplatniť tak svoj zákonný vplyv na jeho priebeh, či na základe zjavne nepravdivých tvrdení starej matky a manipulácie detí v neprospech rodičov. Nemožno preto konštatovať, že bol osvedčený nárok starej matky v základných skutočnostiach umožňujúcich prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a nebol osvedčený nárok starej matky ani z hľadiska neodkladnosti, t. j. takej naliehavosti, že je tu hrozba bezprostrednej ujmy, ktorá neznesie odklad a dôvodne vyžaduje úpravu práv a pomerov. Odvolatelia mali za jednoznačne preukázané, že vydaniu napadnutého rozhodnutia súdu absentujú skutočnosti k prijatiu záveru o nároku starej matky, ktorej sa má poskytnúť predbežná ochrana a rodičia majú za to, že stará matka neosvedčila potrebu jeho nariadenia. Taktiež nie je dôvodná zmena vo vzťahu k spravovaniu majetku maloletých detí a ich zastupovaní a takéto nariadenie je aj v rozpore s už zaužívanou judikatúrou.

2.11 Odvolatelia navrhli, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že návrh na neodkladné opatrenie zamietne a prizná matke s otcom nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Pre prípad, že odvolací súd vzhľadom na dôvodnosť vydania uznesenia o neodkladnom opatrení, navrhli z dôvodu obavy, že maloleté deti matka s otcom nevidia do času právoplatného skončenia vo veci, žiadajú upraviť práva rodičov s maloletými deťmi nasledovne: styk matky s dcérou A. navrhuje upraviť na základe uváženia súdu, styk matky s otcom so synom F. navrhujú upraviť na základe uváženia súdu.

2.12 V predmetnej veci následne navrhli zabezpečiť cestou súdu - výsluch maloletých detí bez prítomnosti starej matky a rodičov, s tým u koho chcú bývať, kto sa o nich má starať, komu majú byť zverené, či do osobnej starostlivosti rodičov alebo do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, či tomu rozumejú, z akého dôvodu sú v súčasnej dobe u starej matky, znalecký posudok na starú matku z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých a poradenská psychológia, vypracovaný znalecký posudok z Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 8C/55/2008-110 na osobu matky, šetrenie pomerov v domácnosti na ul. D. XXX - oddelením sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, uznesenie Okresného súdu Žiar nad Hronom pod č. k. 7P/13/2018-21 zo dňa 28.05.2018.

3. Kolízny opatrovník detí vo vyjadrení zo dňa 08.07.2025 uviedol, že úrad bol dňa 06.06.2025 telefonicky kontaktovaný riaditeľkou Základnej školy J. K. v L. s informáciou, že maloletá A. je hospitalizovaná a že existuje vážne podozrenie na ubližovanie v domácom prostredí. Maloletý F. sa mal v škole vyjadrovať, že ak by sa mal vrátiť domov, radšej sa zabije. Podľa školskej psychologičky sa maloletá A. dlhodobo sebapoškodzovala a u maloletého F. boli taktiež spozorované známky sebapoškodzovania. Tieto informácie potvrdila aj stará matka a taktiež aj maloletý F. počas pohovoru na úrade. Škola prizvala matku na spoločné stretnutie, ktorého sa nezúčastnila. Riaditeľka, ako aj školská psychologička mali pocit, že matka sa vyhovára a problémy v domácnosti zakrýva. Dňa 01.07.2025 bola úradu doručená správa zo Základnej školy J. K. v L. o spolupráci matky a otca maloletého F. so školou. Maloletý F. počas pohovoru uvádzal, že sa u starej matky cíti lepšie a že problémy v rodine pramenia najmä zo správania matky - označil ju za prísnu, kričiacu, rozkazujúcu osobu, ktorá sa ich snaží rozplakať. Potvrdil aj svoje vlastné sebapoškodzovanie z dôvodu psychického napätia v domácom prostredí a uviedol, že podobným spôsobom si ubližuje aj maloletá A.. Stará matka v rozhovore potvrdila, že o problémoch v rodine vedela a z toho dôvodu už v minulosti zabezpečila psychologickú pomoc pre maloletú A.. Mala záujem o obe maloleté deti a vyjadrovala úsilie situáciu riešiť. Stará matka má aj v tomto čase potrebu riešiť psychický stav maloletých detí a aj to, aby boli v bezpečí. Z toho dôvodu s maloletou A. v najbližšej dobe absolvujú odporúčané komplexné vyšetrenie na pedopsychiatrii a vyšetrenie u klinickej psychologičky.

Maloletého F. má v pláne stará matka objednať na vyšetrenie ku klinickej psychologičke, ktorú navštevuje aj maloletá A.. Potreba hospitalizácie maloletej A., ako aj výpoveď maloletého F. o sebapoškodzovaní jasne signalizovali psychické vypätie u maloletých detí. Zo strany úradu bol podaný podnet na ďalšie prešetrenie Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom. Na základe vyššie uvedených skutočností kolízny opatrovník mal za to, že vydanie neodkladného opatrenia bolo opodstatnené, primerané a nevyhnutné na ochranu maloletých detí pred ďalším možným psychickým alebo fyzickým ohrozením. Naďalej preto zotrváva v plnom rozsahu na svojich vyjadreniach. S rozhodnutím prvostupňového súdu sa stotožňuje a navrhuje, aby odvolací súd toto rozhodnutie potvrdil. Kolízny opatrovník k vyjadreniu pripojil správy pre sociálnoprávnu ochranu detí a sociálnu kuratelu od triednej učiteľky maloletej A. a maloletého F. zo Základnej školy, ulica J. K. XXX/XX, L. zo dňa 26.06.2025, záznam telefonického ÚPSVaR so starou matkou zo dňa 01.07.2025 a 07.07.2025.

4. Odvolatelia prostredníctvom splnomocneného zástupcu k vyjadreniu kolízneho opatrovníka zo dňa 09.07.2025 uviedli, že podľa ich názoru kuratela po podaní odvolania proti nariadenému neodkladnému opatreniu postupovala v príkrom rozpore s čl. 5 Zákona o rodine, ktorý zakotvuje práva dieťaťa a povinnosti orgánov rozhodujúcich v oblasti sociálnoprávnej ochrany. Kuratela si svoj postup zľahčila tým, že namiesto toho, aby pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletých detí zohľadnila ich názor (osobným vypočutím bez prítomnosti starej matky z dôvodu manipulácie v neprospech rodičov) a ich možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny a ďalších podmienok, s poukazom na citovaný článok, tieto deti osobne nevyťažila s odstupom času ako boli maloleté deti odobraté rodičom. Namiesto toho zvolila neobjektívne šetrenie, a to telefonické vyťaženie starej matky na diaľku. Tu nastáva pochybnosť, s kým kuratela v skutočnosti komunikovala, či vôbec hovorila so starou matkou alebo inou osobou. Z podania kurately to nie je možné zistiť. Majú tak za to, že toto konštatovanie je nepreukázateľné zo strany kurately. Nie je preto možné, aby sa súd opieral o predmetné šetrenie. Z podaných dokumentov nie je jasné, či kontakt na starú matku a jej vyjadrenia v skutočnosti reflektujú realitu. Kuratele nič nebránilo v rámci dožiadania požiadať inú kuratelu v pôsobnosti Slovenskej republiky, aby vykonala osobné šetrenie maloletých detí bez prítomnosti vplyvu starej matky, ktorá ich podľa ich informácií zásadným spôsobom manipuluje, zavádza, štuje proti rodičom, k čomu sa podrobne vyjadrili v podanom odvolaní. V odvolaní okrem toho navrhovali vypočuť maloleté deti, aby mohli objektívne a úplne vyjadriť svoj názor na svoju súčasnú starostlivosť. Navrhli, aby tento návrh bol zo strany súdu vykonaný, aby im všetko bolo podrobne vysvetlené, nakoľko boli od začiatku maloleté deti zavádzané, nebola im povedaná úplná pravda, aby vyslovili svoj názor, či chcú zostať s rodičmi alebo nie, či chcú ísť do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky alebo nie a pod. Okrem toho stará matka má svoju vlastnú interpretáciu udalostí, ktorá je vo veľkej miere založená na jej osobných záujmoch. Preto od nej možno očakávať klamstvá aj na vyšší vek maloletých detí, stretnutie detí s rodičmi a ich vypočutie k tejto veci, či v skutočnosti majú záujem, aby boli zverené do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Tento dôkaz kurately je nepostačujúci ako dôkaz, pričom povinnosťou kurately bolo, aby osobne išli za deťmi, nakoľko sú vo veku, keď sa prihliada na ich názor. Z tohto šetrenia vyplýva len názor starej matky, kde k určitým jej vyjadreniam, klamstvám sa ďalej vyjadria. Z uvedeného postupu kurately nastávajú zásadné pochybnosti o ich nezaujatosti. Okrem toho dodnes nebolo vykonané kuratelou šetrenie u rodičov, tak ako to navrhovali v odvolaní. Čo sa týka vyjadrenia jednotlivých maloletých detí, tak syn F. jasne uvádza, že nechce bývať u starej matky a chce sa vrátiť domov. Kuratela by mohla zistiť, že jeho záujem je v rozpore s predbežným opatrením. Dcéra je pod vplyvom starej matky, ktorá ju manipuluje a štuje proti rodičom. Navrhujú preto jej vypočutie mimo prítomnosti starej matky. Maloletý syn F. pri komunikácii s rodičmi nechce bývať u starej matky a aby sa o neho starala, chce sa vrátiť domov. Pokiaľ by si kuratela splnila svoju zákonnú povinnosť, zistila by, že syn F. nesúhlasí, aby zostal u starej matky v náhradnej osobnej starostlivosti, zistila by, že jeho záujmy sú v rozpore s predbežným opatrením, kde toto opatrenie stráca svoj význam, zákonný účel. K dcére sa nevedia vyjadriť, nakoľko na ňu má dosť negatívny vplyv stará matka, ktorá ju zásadným spôsobom manipuluje a štuje proti rodičom. Odvolatelia preto navrhli, aby boli obidve maloleté deti vypočuté bez prítomnosti starej matky. Ďalej rodičia uviedli, že súhlasia s konštatovaním kurately v časti šetrenia, že syn F. dosahuje priemerné výsledky, no na tieto majú zásadným spôsobom vplyv jeho diagnózy (disgrafia, dysortografia, dyslexia - stredný stupeň). Oni sa snažili, aby syn bol do školy vždy riadne pripravený v rámci možností. Tiež s triednou učiteľkou matka pravidelne komunikovala ohľadom prípravy, učenia aj správania syna, k čomu predkladá v prílohe dôkazy. Keď s dcérou komunikuje na diaľku či sa má dobre, či je v poriadku, ako sa cíti, či ju čakajú nejaké vyšetrenia, tak jej povedala, že sa má relatívne dobre, niekedy zle, podľa nálady. Ďalej odvolatelia mali za to, že dôkazné návrhy zo strany kurately sú nedostatočné, nakoľko neexistuje dôkaz o priamom vyšetrení detí, ich názorov a o úplnom stave. Rozumejú, že rozhodnutie súdu je v záujme najlepšieho záujmu ich

detí, ale v zásadných skutočnostiach bol zavádzaný. Maloleté deti im veľmi chýbajú, cítia veľkú stratu a túžia po možnosti pravidelného kontaktu a stretávania sa s nimi. Mali tak za to, že vydané neodkladné opatrenie bolo neopodstatnené, neprimerané, zasahujúce zásadným spôsobom do rodičovských práv, kde naďalej zotrúvajú v plnom rozsahu na svojich vyjadreniach.

5. Stará matka detí sa k odvolaniu odvolateľov, vyjadreniu kolízneho opatrovníka a odvolateľov písomne nevyjadrila.

6. Otec maloletej A. na odvolanie a vyjadrenia písomne nereagoval.

7. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 CMP, § 34 ods. 1 CSP, § 3 ods. 5 písm. a/ CMP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 CSP), účastníkmi konania v neprospech ktorých rozhodnutie bolo vydané (§ 359 CSP, § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, ktorých možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 2, § 357 písm. d/ CSP) preskúmal uznesenie okresného súdu bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP) postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1, § 385 ods. 1 a contrario CSP) a uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

8. Z obsahu spisu vyplýva, že stará matka podala návrh na zverenie detí do náhradnej osobnej starostlivosti v rámci ktorého navrhla nariadiť aj neodkladné opatrenie z dôvodu ochrany zdravia detí.

9. Vzhľadom na odvolanie odvolateľov predmetom prieskumu odvolacieho súdu bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vecne správne pokiaľ nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril obe maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky H. I., ktorá je oprávnená a povinná zabezpečovať starostlivosti o maloleté deti v rozsahu, ako ju vykonávajú rodičia, najmä je oprávnená sa povinná sa o maloleté deti starať, zastupovať ich a spravovať ich majetok v bežných veciach s tým, že neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

10. Vo všeobecnosti možno skonštatovať, že ideálnym stavom je, keď dieťa môže vyrastať v starostlivosti oboch rodičov – otca i matky. Zároveň je však potrebné podotknúť, že základným právom dieťaťa je právo na pokojné a harmonické rodinné prostredie a je povinnosťou rodičov mu takéto prostredie zabezpečiť.

11. Neodkladné opatrenie je opatrením výnimočným nie bežným, pretože každé rozhodnutie, ktorým súd zasahuje do života rodiny je krajným riešením. V prípade nariadenia neodkladného opatrenia v konaniach vo veci starostlivosti o maloleté deti je vždy prvoradý záujem maloletého dieťaťa. Výkon rodičovských práv a povinností nesmie vystaviť maloleté dieťa negatívnym vplyvom.

12. Nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 CMP predstavuje faktické opatrenie smerujúce k zabezpečeniu riadnej starostlivosti o maloleté dieťa. Jeho nariadenie prichádza do úvahy vtedy, ak dieťaťu nie je poskytovaná riadna starostlivosť a sú dané odôvodnené potreby, aby starostlivosť o maloleté dieťa prevzala iná osoba, ktorá je spôsobilá riadnu starostlivosť dieťaťu poskytnúť.

13. Okresný súd sa pred rozhodovaním oboznámil so správou kolízneho opatrovníka zo sociálneho šetrenia a jej prílohami (správou z nemocničného zariadenia, školského zariadenia maloletých detí a prešetrenia pomerov u starých rodičov).

14. Z obsahu spisu okresného súdu vyplynulo, že zlý psychický stav u maloletej A. trval už dlhšiu dobu. Podľa starej matky začala matka riešiť šikanovanie maloletej neskoro. Aj z dôvodu šikany maloletá výrazne schudla – približne o 20 kg a z toho dôvodu jej stará matka zabezpečila psychologickú starostlivosť. Matka, zrejme pre zlé vzťahy so starou matkou, nemala o tom vedomosti, dozvedela sa to pred mesiacom. Dňa 03.06.2025 stav maloletej vyústil aj do suicidálneho pokusu (zjedla lieky). Následne dňa 05.06.2025 bol potrebný lekársky zásah v rámci ktorého bolo konštatovaný u maloletej panický atak a prekolapsový stav a jej umiestnenie v nemocničnom zariadení, kde bolo preukázané jej sebapoškodzovanie. Matka o sebapoškodzovaní dovtedy nemala vedomosť. Maloletej vadili aj verbálne sexuálne narážky manžela matky na ňu, pričom podľa nej matka na to nič nepovedala. Z pohovoru kolízneho opatrovníka s maloletým F. vyplynulo, že problémy v rodine pramenia najmä zo správania matky - označil ju za prísnu, kričiacu, rozkazujúcu, ktorá sa jeho snaží rozplakať. Otca opísal ako

dobrého človeka, s ktorým sa vedia dohodnúť. Následne však dochádzalo k hádkami medzi rodičmi. Potvrdil aj svoje vlastné sebapoškodzovanie pred dvoma mesiacmi kvôli vyhrotenými situáciami v škole, kde mu bolo ubližované. Podobným spôsobom si podľa neho ubližuje aj maloletá A.. Dôvodom sú podľa neho domáce konflikty a situácie s jej priateľom, keď zistila, že ju podvádza. Matka o tom vedela, podľa maloletého však situáciu nebrala ako vážnu, neriešila to. V prípade problémov ich vždy posielala za otcom. Sama matka pred kolíznym opatrovníkom pripustila problémy s maloletým F. (ako prišiel o asistenta začal byť neúctivý a drzý). Rozhovory s ňou ohľadom jeho správania odmietal.

15. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia, odvolania odvolateľov ako i celého obsahu spisu sa stotožnil s rozhodnutím okresného súdu a jeho záverom o dôvodnosti nariadenia neodkladného opatrenia. Taktiež s odôvodnením, v ktorom konštatoval, že v súčasnej dobe nie je vhodné, aby boli maloleté deti ponechané v starostlivosti rodičov z dôvodu ich nepriaznivého psychického stavu, ktorého dôsledkom je sebapoškodzovanie maloletých detí a aj samovražedné sklony. Okresný súd tak dospel k vecne správne záveru, že tu bola osvedčená naliehavosť pre jeho nariadenie. Vyššie uvedené skutočnosti aj podľa odvolacieho súdu tiež nasvedčujú tomu, že sa u detí vyskytovali dlhodobšie problémy so šikanou, zhoršením psychického stavu maloletej A. a sebapoškodzovaním oboch detí. Problémy odvolateľa v domácom prostredí zrejme dostatočne neriešili, prípadne prehliadali.

16. Odvolatelia v podstatnej časti odvolania argumentovali ich minulými nedobrymi vzťahmi so starou matkou. Vytýkali súdu, že nemal k dispozícii všetky podstatné skutočnosti k vydaniu napadnutého rozhodnutia z čoho vinili starú matku, ktorá zmanipulovala maloleté deti s úmyslom ublížiť hlavne matke. Podľa nich sa súd preto nemohol riadne a presvedčivo vysporiadať so všetkými podstatnými skutočnosťami významnými vo vzťahu k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Nárok starej matky tak považovali za neosvedčený z hľadiska neodkladnosti a vyžiadania si úpravy pomerov.

17. Odvolací súd v prvom rade poukazuje na to, že z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie nemusí súd zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia vo veci samej, ale je postačujúce, ak je osvedčená potreba nevyhnutnej neodkladnej ochrany práv a právom chránených záujmov. Napriek tomu okresný súd pri rozhodnutí nevychádzal len z tvrdení starej matky. Rozhodné boli aj správy zo školského zariadenia detí ako aj dôvody hospitalizácie maloletej A.. Za súčasného stavu neprihliadal na vzťahy medzi odvolateľmi a starou matkou, ako ani to čo bolo príčinou ich narušenia. Rovnako ani na tvrdenia matky o správaní sa starej matky k nej v jej detstve. Sama matka v odvolaní uviedla, že po šikane sa maloletá A. uzavrela. Za tohto stavu bolo potrebné s ňou vyhľadať psychiatrickú pomoc. Aj zistenia o sebapoškodzovaní maloletého F. malo signalizovať vyhľadanie odbornej pomoci. Bolo preto potrebné dospieť k záveru o dôvodnosti nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým bude zabezpečená starostlivosť o maloleté deti zo strany starej matky, ktorá v súčasnej dobe okrem iného vynakladá aj úsilie pri riešení psychiatrickej a psychologickéj pomoci deťom.

18. Odvolatelia v odvolaní navrhli, aby súd v prípade že vzhľadom na dôvodnosť vydania uznesenia o neodkladnom opatrení upravil aj ich styk s maloletými deťmi.

19. K uvedenému odvolací súd uvádza, že aj keď sú vzťahy medzi odvolateľmi a starou matkou narušené vzhľadom na vek detí (15 a 12 rokov) a situáciu, ktorú prežívajú bolo by najvhodnejšie, aby sa styk matky s dcérou a oboch rodičov s maloletým F. realizoval na základe dohody a to v závislosti od vôle detí. Navyiac rodičia úpravu styku ponechali v odvolaní na uváženie súdu bez toho, aby svoj návrh konkretizovali pokiaľ ide o rozhodné skutočnosti týkajúce sa denného režimu detí (maloletá A. nastupuje na strednú školu) a ich potrieb. Odvolací súd preto neupravil styk matky a otca, čo však neznamená, že by sa tento nemal uskutočňovať a ak nedôjde k dohode, potom aj súdnou cestou prípadne nariadením neodkladného opatrenia.

20. Z týchto dôvodov odvolací súd uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil prihliadajúc pritom aj na stanovisko kolízneho opatrovníka.

21. Na záver poukazuje na to, že dočasné zverenie detí do osobnej starostlivosti starej matky neodkladným opatrením je v skutočnosti len faktickým opatrením, ktorá vyplýva z danej situácie, ktorá nastala a zásadne neovplyvňuje otázku prípadnej výchovy detí pri rozhodovaní o návrhu starej matky na zverení detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti. V uvedenom konaní súd vykoná dokazovanie

potrebné na zistenie skutočného stavu pričom sa bude zaoberať aj všetkými tvrdeniami účastníkov konania, ktoré boli produkované v tomto štádiu odvolacieho konania (o neodkladnom opatrení). Rovnako tak aj návrhmi, ktoré predložili odvolatelia v odvolaní. Následne súd meritórne rozhodne v súlade s najlepším záujmom detí.

22. Nakoľko v danom prípade nejde o konečné rozhodnutie vo veci, odvolací súd o trovách konania nerozhodoval, keď o trovách celého konania (vrátane odvolacieho) rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 58 CMP).

23. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti) .

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).